

Zapoznałem się **MINISTER FINANSÓW**

Sprawozdanie z realizacji zadań ^{Jan Vincent-Rostowski} Komitetu Audytu dla działów administracji rządowej: budżet, finanse publiczne oraz instytucje finansowe w 2010 roku.

I. Część wstępna

W dniu 31.05.2010 r. Zarządzeniem nr 20 Ministra Finansów powołano do życia Komitet Audytu w Ministerstwie Finansów.

W skład Komitetu weszli: Przewodniczący Komitetu – Dariusz Daniluk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Jacek Kapica, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Andrzej Parafricanowicz, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów oraz Członkowie Zewnętrzni, Krzysztof Pakoński i Adam Pióunowicz. W trakcie okresu sprawozdawczego nie zachodziły zmiany w składzie Komitetu.

W dniu 23.12.2010 r. Zarządzeniem Nr 57 Ministra Finansów określono regulamin Komitetu Audytu.

Komitet Audytu zbierał się w 2010 roku czterokrotnie: 23.06.2010, 24.08.2010, 27.10.2010 i 02.12.2010. Spotkania odbywały się w siedzibie Ministerstwa Finansów w Warszawie.

II. Działania Komitetu Audytu

Do najistotniejszych działań Komitetu Audytu należy zaliczyć:

1. Stymulowanie i wspieranie prac mających na celu określenie całości procesu kontroli zarządczej i poprawy jej funkcjonowania w resorcie. W obszarze tym zebrano informacje na

temat oceny stanu kontroli zarządczej w poszczególnych jednostkach resortu (izbach skarbowych, izbach celnych i urzędach kontroli skarbowej), dokonanej przez kierowników tych jednostek. Analiza przekazanych informacji wykazała znaczne zróżnicowanie stanu zaawansowania prac wdrożeniowych w poszczególnych jednostkach. Na kolejnych posiedzeniach Komitet Audytu monitorował postępy prac w zakresie wdrażania kontroli zarządczej w resorcie

2. Wstępne określenie głównych obszarów, w których docelowo będzie działał Komitet, tj.:

- *kontrola zarządcza,*
- *zarządzanie ryzykiem,*
- *audyt wewnętrzny,*
- *budżet zadaniowy.*

Za najważniejsze obszary w 2010 roku uznano kontrolę zarządczą i audyt wewnętrzny. W tym zakresie prowadzono działania diagnostyczne i analityczne. Miały one służyć wsparciu Ministra Finansów w procesie przygotowań do złożenia w 2011 r. *Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej*. Ministerstwo Finansów jest dużą i złożoną organizacją składającą się z trzech podstawowych „filarów”. Pierwszy to pion celny, który podlega Panu Jackowi Kapicy, Szefowi Służby Celnej i składa się z 16 izb celnych, 46 urzędów celnych i 159 oddziałów celnych. W Służbie Celnej zatrudnionych jest około 16 000 pracowników. W Ministerstwie koordynację pionu pełni Departament Służby Celnej. Jako drugi można wyodrębnić filar podległy Panu Andrzejowi Parafianowiczowi, Generalnemu Inspektorowi Kontroli Skarbowej, w którym znajdują się dwa piony: podatkowy i skarbowy. Pierwszy koordynowany jest przez Departament Administracji Podatkowej i składa się z 16 izb skarbowych i 19 ośrodków zamiejscowych oraz 401 urzędów skarbowych. Pion ten zatrudnia prawie 46 000 pracowników. Drugi to pion skarbowy koordynowany przez Departament Kontroli Skarbowej, który składa się z 16 urzędów kontroli skarbowej oraz 14 ośrodków zamiejscowych, które łącznie zatrudniają około 6 000 pracowników. Trzeci filar to Ministerstwo Finansów zatrudniające około 2 500 pracowników.

3. W obszarze audytu wewnętrznego zebrano informacje dotyczące:

- planów audytu na rok 2010,
- sprawozdań z wykonania planów audytu za rok 2009,

- zasobów komórek audytu wewnętrznego w resorcie oraz
- cykli audytu w jednostkach.

W wyniku analizy zebranego materiału stwierdzono istnienie różnic w organizacji systemu audytu, w poszczególnych pionach oraz jednostkach resortu, m.in.: znaczne różnice w ilości zasobów komórek oraz ilości zidentyfikowanych obszarów działania w jednostkach w poszczególnych pionach, wielość procedur i niejednorodność postępowania.

4. Komitet zapoznał się z wnioskami i postulatami audytorów oraz poparł ideę opracowania wspólnej terminologii dotyczącej obszarów i kategorii ryzyka w jednostkach tego samego typu oraz jednolitych procedur i wzorów dokumentów dla audytu wewnętrznego w całym resorcie. Uznano, że z operacyjnego punktu widzenia priorytetem w procesie standaryzacji systemu audytu wewnętrznego, dla wszystkich pionów, jest wypracowanie wzoru planu audytu i sprawozdania z jego wykonania do stosowania w 2011 r. Wzory takie przygotowane przez audytorów Komitet zaaprobował.

5. W grudniu 2010 Komitet Audytu zorganizował dwudniowe spotkanie z audytorami wewnętrznymi wszystkich 48 podległych jednostek, na którym członkowie Komitetu przedstawili swoje doświadczenia, a następnie zostały omówione szczegółowe kwestie związane z procesem planowania działalności audytorów na rok 2011 oraz standaryzacji. Audytorzy sformułowali szereg wniosków o charakterze systemowym oraz krótkoterminowym, które są wykorzystywane w toku prac Komitetu Audytu w 2011 roku.

III. Wnioski

Wnioski w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego

W odniesieniu do kontroli zarządczej w 2011 r. wskazane jest:

- niezwłocznie po sporządzeniu oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za rok 2010 dokonanie pogłębionej analizy skuteczności i efektywności procesu przygotowywania informacji niezbędnych do jego przygotowania,
- dla obszarów w których oświadczenie zawierać będzie zastrzeżenia i wnioski należy ustalić odpowiedzialność za ich wdrożenie, oraz zapewnić monitorowanie i raportowanie wykonania,

- kontynuowanie budowy ujednoliconego systemu kontroli zarządczej w pionach Ministerstwa Finansów. Wspólnie z kierownikami jednostek i audytorami wewnętrznymi należy kontynuować proces doskonalenia i ujednolicania kontroli zarządczej z wykorzystaniem dobrych praktyk w resorcie i poza nim,
- opracowanie długookresowego programu szkolenia kadr resortu w zakresie wdrażania koncepcji kontroli zarządczej.

W odniesieniu do audytu wewnętrznego w 2011 wskazane jest:

- wykorzystanie informacji i wniosków zawartych w oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej do opracowania modelu docelowego audytu wewnętrznego w Ministerstwie Finansów,
- wyodrębnienie wspólnych obszarów działania komórek audytu, wspólnych dokumentów i procedur oraz założeń w zakresie wzajemnej współpracy oraz współpracy z Komitetem Audytu i komórką audytu wewnętrznego w Ministerstwie, w tym rozważenie możliwości podpisania, przez Komitet, procedur audytu wewnętrznego wspólnych dla poszczególnych pionów lub resortu finansów, a także organizowania cyklicznych spotkań audytorów wewnętrznych ze wszystkich jednostek w resorcie,
- kontynuowanie działań w celu ustalenia wspólnych rejestrów ryzyk w pionach Ministerstwa Finansów,
- prowadzenie dalszych prac w celu ustalenia warunków do wprowadzenia w Ministerstwie Finansów zasady, że plan audytu wewnętrznego jest planem wieloletnim (kroczącym) wspólnym dla poszczególnych pionów resortu. Aby to osiągnąć za punkt wyjścia należy uznać odpowiednio zatwierdzone cele i priorytety w pionach, z uwzględnieniem zasobów komórek audytu wewnętrznego. Ponadto, należy mieć na uwadze, że oprócz audytu wewnętrznego w jednostkach funkcjonują inne służby kontrolne,
- praktyczne wypracowanie roli Komitetu Audytu w zakresie ustanawiania, komunikowania i egzekwowania wartości, a następnie formalne określenie obowiązków w tym zakresie,

- wzmocnienie potencjału Ministerstwa Finansów w zakresie zarządzania ryzykiem. Należy zwrócić uwagę, że zagadnienia kontroli zarządczej, planu finansowego, planu audytu wewnętrznego, planu działalności jednostki oraz budżetu zadaniowego powinny być ze sobą powiązane.

Wnioski o charakterze systemowym

Celowe wydaje się opracowanie przez Ministerstwo Finansów, z uwzględnieniem doświadczeń związanych z funkcjonowaniem ustawy o finansach publicznych w 2010 r. obligatoryjnych wzorów sprawozdania z działalności Komitetu Audytu oraz wzoru samooceny Komitetu Audytu.

Warszawa, 28 lutego 2011 r.

Dariusz Daniluk

Przewodniczący Komitetu Audytu

w Ministerstwie Finansów